

Nummer 73 (2001-3)

Officieel orgaan

van de

**Filatelistenvereniging
"NOVIOPOST"**

te

Nijmegen

verschijnt 4x per jaar

IN DIT NUMMER

Bijen

Track & Trace

Walsall "zegels" uit een boekje

Vrienden van de geschiedenis van de Elzasser PTT

inschrijfnummer K.v.K. 40145615

REDACTIE

Redactieadres:

**F. v.d. Puttestraat 27
6535 WD Nijmegen
Tel. 024-3562711**

Expeditie:

J.H.M. Furer

Redactie:

**J. Spijkerman
J. Mulder
W. Goossens**

Tekeningen:

vacant

Programma tot eind 2001

vrijdag 7 september

- Behandeling begroting 2001/2002

Spectaculaire veiling: alle kavels met inzet bod

dinsdag 18 september, Middagbijeenkomst

maandag 24 september

- Regionale ruilavond: thema België en Luxemburg

vrijdag 5 oktober

- Deze avond staat in het teken van bijen

dinsdag 16 oktober, Middagbijeenkomst

maandag 22 oktober

- Regionale ruilavond: thema poststukken

vrijdag 2 november

- Kijkavond van de grote halfjaarlijkse veiling van zaterdag 3 november.

- Doorlopende quiz, samengesteld door A.Oskam, voorzitter van de Globe.

zaterdag 3 november

- Veiling alleen voor leden. Bezichtiging van de kavels van 10.30 tot 12.00 uur.

Aanvang van de veiling 13.30 uur.

zondag 11 november

- Internationale postzegelbeurs in hotel Erica te Berg en Dal van 10.00 uur tot 16.00 uur

dinsdag 20 november, Middagbijeenkomst

maandag 26 november

- Regionale ruilavond: thema Frankrijk

vrijdag 7 december

- Traditionele bingo met, zoals altijd, prachtige prijzen

maandag 17 december (3^e maandag)

- Regionale ruilavond: thema Nederland en O.G.

dinsdag 18 december, Middagbijeenkomst

Met uitzondering van de Internationale postzegelbeurs, vinden alle bijeenkomsten plaats in "de Klokketoren", Slotemaker de Bruineweg (hoek Muntweg), Nijmegen (tel. 024-3552649).

Aanvang middagbijeenkomsten 14.30 uur, zaal open 14.00 uur.

Regionale ruilavonden van 19.30 uur tot 22.00 uur.

Aanvang gewone bijeenkomsten 20.00 uur, zaal open 19.00 uur.

Op alle gewone bijeenkomsten is er een veiling met goede kavels. Daarnaast is er een presentie, bis en gewone verloting.

De bijeenkomsten van de jeugdafdelingen zijn van 19.00 uur tot 20.30 uur op de vrijdagen **14 september, 12 oktober, 9 november en 14 december.**

Bekertoumooi NBFV tijdens Postzegel-totaal

In samenwerking met de Nederlandse Bond van Filatelisten Verenigingen organiseert Novipost het Bekertoumooi NBFV tijdens Postzegel-totaal op zondag 24 februari 2002. Dit tournooi bestaat uit 2 voordrachtwedstrijden, zowel voor thematische als voor Algemene Filatelie. Deelname staat open voor alle leden van bij de Bond aangesloten verenigingen.

Dus ook voor alle leden van Novipost.

Wat wordt van de deelnemer verwacht? In een ca. 20 minuten durende voordracht (meestal aan de hand van dia's) dient de deelnemer zijn verhaal te presenteren. Aan zijn presentatie wordt door een deskundige jury, voor de diverse onderdelen, punten toegekend.

De deelnemer met het hoogste aantal punten is winnaar van het betreffende tournooi. Adspirant-deelnemers kunnen voor de vervaardiging van tot de voordracht behorende dia's gebruik maken van de faciliteiten van het Audio Visueel Centrum van de Bond. In zo'n geval vervaardigt de fotograaf van het AVC gratis de dia's. Momenteel is de heer Frits de Bruin uit Beuningen de fotograaf. Heeft u interesse in eventuele deelname, neemt u dan contact op met onze voorzitter J.Toussamt. (024-6841851) Hij kan een en ander toelichten en u ook een reglement ter hand stellen.

Aan deelname aan dit tournooi zijn geen kosten verbonden.

We hopen op een ruime deelname vanuit onze vereniging!! Zeker weten!!

Novipostje

Aangeboden gebruikt materiaal West Duitsland en Berlijn periode 1950-1955 en blokken DDR nr. 8-9 ongetand. Ruilen met zonodig bijbetaling tegen zelfde materiaal postfris. B. Scholten, Tooropstraat 48, Nijmegen, tel. 024 3221315.

Veiling

Voor de volgende grote veiling op 3 november is er, zoals gebruikelijk, een interessant aanbod aan kavels. Uit nalatenschappen komt er prachtig materiaal in de veiling wat niet vaak wordt aangeboden. Om in het bezit te komen van de veilingcatalogus is alleen een verzoek aan de veilingmeester voldoende. Geen bedrag storten op een girorekening wat bij grote veilingen tegenwoordig vaak het geval is. Wel een filatelistisch gefrankeerde brief en de veilingcatalogus valt bij u in de bus. Daardoor kunt u rustig van tevoren thuis in een gemakkelijke stoel uitzoeken wat u op de kijklagen wilt zien.

De kosten voor de veiling zijn gestegen (er moet nu bijvoorbeeld zaalhuur worden betaald) en op de ledenvergadering is besloten dat daarom de koper 5% kosten moet betalen. Dat is een schijntje in vergelijking tot wat ik laatst tegenkwam in een Duitse veilingcatalogus. Tafelgeld 1,- DM per kavel, kosten voor de koper 17% plus BTW over het totale bedrag.

Tenslotte het adres van de veilingmeester waar de filatelistisch gefrankeerde brieven heen moeten:

H. Pierlo, Bergansiusstr. 13, 6523 BV Nijmegen.

POSTZEGELVEILING PASSON

INKOOP - VERKOOP - TAXATIE
POSTZEGELS - OUDE KAARTEN EN BRIEVEN - MUNTEN
OOK TAXATIE AAN HUIS, BELT U ONS GERUST

Voor meer informatie:

Keizershof 17 - 6834 DG Arnhem - Tel. (026) 321 00 13
Postbus 30295 - 6803 AG Arnhem

"Maak zelf uw postzegelalbum"

Uw immer actieve bestuur van "Noviopost" is erin geslaagd een CD te kopen met daarop alle landen van de wereld die postzegels uitgeven.

De periode loopt van nr. 1 tot nu (bij alle landen), ook supplementen daarop zijn in de toekomst verkrijgbaar. De zegels zijn d.m.v. een passend kader afgebeeld, dus geen afbeelding. Dit is een prachtige en voordelige gelegenheid om zelf een album te maken van een (exotisch) land waarvan u al veel zegels hebt, of dat u van plan bent om te gaan verzamelen.

De bladen moeten worden uitgeprint, en de kaders moeten voorzien worden van een passend hoesje waar u dan de zegel in kan doen. De prijs van de CD is 15,-

Heeft u belangstelling, bel, schrijf of mail naar W. Goossens.

w.j.m.goossens@chello.nl

Bijen

Op 5 oktober is onze gebruikelijke avond met een thema. Dit jaar is dat BIJEN. Het gonst al enige tijd van de geruchten over wat er nu precies gaat gebeuren. Nog niet alle details zijn ingevuld op het moment dat we dit schrijven, maar een paar zaken kunnen we hier al wel vermelden. De dia lezing zal worden verzorgd door mevr. van Os. De try-out op de middag bijeenkomst in juni was een groot succes. Daarnaast laat zij een deel van haar verzameling zien op de tentoonstellingskaders.

Voor de mensen die naast het filatelistische aspect meer over bijen willen weten, komt ook behoorlijk aan zijn trekken. Daarvoor komt de Nijmeegse Imkervereniging met materiaal dat door imkers wordt gebruikt. De tentoonstelling is behoorlijk uitgebreid omdat men ook materiaal van vroeger zal laten zien.

Over de invulling van hapje en drankje wordt nog gediscussieerd. In elk geval een avond om naar toe te gaan. Zet dus nu in uw agenda 5 oktober 2001 als een verplichte avond om naar toe te gaan.

Les Amis

Bij het ter perse gaan van dit nummer kregen wij enige aanvulling van het Musée d'Histoire de PTT d'Alsace. Allereerst is de naam gewijzigd van "Les Amis de l'histoire des P.T.T. d'Alsace" in "Société d'Histoire de La Poste et de France Télécom en Alsace". Het documentatie centrum van

de vereniging is gevestigd in Strassbourg, 5 rue des Clarisses. Voor de Internetters hebben we de homepage: www.shpta.com

BETUWEPOST IV

Op 24 en 25 maart 2002 is het weer zover. Dan houdt de afdeling Elst van filatelistenvereniging De Globe haar 4 lustrumtentoonstelling ter gelegenheid van haar 40 jarig bestaan. Traditioneel wordt deze tentoonstelling gevuld met verzamelingen van de leden van de afdeling Elst. De opzet van de tentoonstelling is altijd geweest om zoveel mogelijk beginnende verzamelaars uit de eigen regio hun verzamelingen tentoon te laten stellen. Omdat het waarschijnlijk niet zal lukken om de tentoonstelling geheel door eigen leden te vullen nodigt de afdeling Elst de leden van Noviopost uit om hun verzamelingen op de tentoonstelling te komen tonen. Zeker voor de mensen die in het verleden de cursus BBF hebben gevolgd is het een mooie gelegenheid om hun verzameling te laten beoordelen door een vakkundige jury. De tentoonstelling wordt gehouden in klasse III en omvat 150 kaders. Ook is er ruimte gereserveerd voor een kader verzamelingen en er zal ook een aantal kaders ter beschikking van de jeugd worden gesteld. Het is niet perse noodzakelijk om uw verzameling te laten beoordelen, ook meedoen zonder aan regels gebonden te zijn, is mogelijk. Voor informatie en inschrijving kunt u terecht bij Rinie Jochoms. Meestal ben ik op de Noviopost avonden aanwezig anders, anders kunt u mij bellen op tel: 024-3241542.

Namens het bestuur Globe, afd. Elst.

Internationale postzegelbeurs "Erica"

Hotel Erica is sinds enige tijd opgenomen in een hotel-keten. Dit houdt in dat ieder evenement dat er gehouden wordt financieel aantrekkelijk moet zijn voor het management.

Het gevolg is dat de organisatie-kosten voor de postzegelbeurs, die georganiseerd wordt door de Stichting Filatelie Rijk van Nijmegen, daardoor zijn toegenomen. In de toekomst zullen de kosten op diverse gebieden alleen nog verder toenemen. Een en ander heeft er toe geleid dat het bestuur van genoemde Stichting heeft besloten de beurs nog maar 1x per jaar te organiseren, nl. in het najaar.

De volgende beurs is op 11 november 2001. Vanzelfsprekend zullen maatregelen worden genomen om deze beurs weer financieel aantrekkelijk te maken voor de Stichting.

VAN DE HOEF-KAMPS
VERZEKERINGSWINKEL

Van Oldenbarneveltstraat 23
6512 AS NIJMEGEN
Tel : 024-3226585
Fax : 024-3223853

betrokken adviseurs

Het in uw verzameling geïnvesteerde kapitaal kan door bijv. lekkage, brand of diefstal verloren gaan. Dan is er geld, soms veel geld nodig om een nieuwe collectie op te bouwen.

E-mail: ahoef@atriserv.nl Internet-site: www.deverzekeringswinkel.com

Rondzending

Er is zo het een en ander te melden over de rondzenddienst. Sinds 1 maart worden de boekjes bij een nieuwe man binnen de organisatie ingeleverd. De heer Meeuwsen heeft dit deel van het werk van de heer Rijdsdijk overgenomen. Het adres staat wel op de laatste pagina van Novioposta, maar hier toch even in een groot lettertype:

M.C. Meeuwsen, Diamantstraat 46,
6534 WZ Nijmegen, tel. 024-3561965.

Voor wie niet zo bekend is in Nijmegen, het is in de wijk Winkelsteeg vlak bij de Hatertseweg. Er zijn geen vragen en klachten binnengekomen, waaruit blijkt dat dit deel van de rondzending vlekkeloos is overgenomen.

De invoering van de Euro zorgt voor de nodige problemen bij de rondzenddienst. Vanaf de start van het nieuwe seizoen mogen er alleen nog maar boekjes geprijsd in Euro's worden ingeleverd. Vanaf november zullen alle rondzendboekjes (geprijsd in guldens) worden ingenomen, zodat ze met de inzenders kunnen worden afgerekend. Daarna gaan alleen de boekjes geprijsd in Euro's in roulatie. Dus tot 1 januari 2002 kan nog in guldens worden afgerekend, daarna alleen in euro's.

Jeugpostzegelclub 'De Klokketoren'

Het is tijd u op de hoogte te stellen van het "reilen en zeilen" van onze Jeugpostzegelclub. Voor mensen die op de schijnbaar simpele vraag "hoe gaat het ermee" een even helder antwoord willen: het gaat best goed met onze jeugd. Punt. En meteen erachteraan: We willen nog zo veel ! Maar eerst even wat gegevens, wat nieuws:

ledenaantal

De Jeugpostzegelclub heeft 27 actieve leden en 32 "slapende" leden. Van de actieve leden komen de meesten regelmatig op de clubavonden. Gemiddeld 6 à 7 keer op de 10 clubavonden in een heel jaar. "Slapende" leden zien we zelden of nooit. Door allerlei omstandigheden weliswaar. Het sterk geslonken actieve ledenbestand is het afgelopen kwartaal met 10 leden gegroeid.

Clubavonden

In het afgelopen jaar (september 2000 - juni 2001) organiseerden we 10 clubavonden die in zijn totaal door 170 leden bezocht werden. Een gemiddelde van 17 dus. Tendens is stijgend. De laatste twee bijeenkomsten laten dat zien.: mei 23 leden, juni 21 leden. En dat op 27 actieve jeugdleden is geen gekke score.

Veilingen

Gemiddeld om de 2 maanden houden we een veiling. De kavels daarvoor worden door de leden zelf samengesteld en betaald wordt er met bonuspunten. Een vergelijking tussen de veiling van 12 mei 2000 en 11 mei 2001 laat het navolgende zien: Aanbieders van kavels 7-7. Aantal kavels 42-55, aantal "kopers" 15-15. Opbrengst van de kavels 480 punten in 2000, een jaar later 2585 bonuspunten. Een verviervoudiging van het aantal bonuspunten per kavel!

Rondzendverkeer

Per september start het rondzendverkeer voor de jeugd. Hierover stond al eerder een oproep in Novioposta.

Computercursus

Dit is wat we willen gaan opzetten. Een cursus zelf albumbladen maken op de computer. Compleet met een beetje huiswerk, een taak, een examenwerkstuk en een officieel diploma met een feestelijke uitreiking ervan. We willen dat in de herfst opstarten en voor de zomervakantie afronden.

Hoewel we met weinig menskracht redelijk wat van de grond krijgen is uw filatelistische steun hard nodig en van harte welkom. Een goed florierende jeugdclub is alleen mogelijk met actieve steun van de volwassenen, de senioren. Onze sponsors van het afgelopen jaar hartelijk bedankt.

H. van Rooijen

Stichting Filatelie Rijk van Nijmegen

86e INTERNATIONALE POSTZEGELBEURS

zondag 11 november 2001

HOTEL ERICA, Molenbosweg 17, BERG EN DAL

Van 10.00 tot 17.00 uur

Toegang gratis.

Wij nodigen u uit voor een bezoek aan deze beurs.

U vindt hier een compleet aanbod op filatelistisch gebied, zoals postzegels uit vrijwel alle landen, motiefzegels, brieven, postwaardestukken, albums en catalogi.

Voor de jeugd is er een speciale ruimte ingericht, waar, door middel van spel, hun kennis getoetst en verrijkt wordt.

Op beperkte schaal is er gelegenheid om te ruilen.

Handel in of ruilen van munten/ telefoonkaarten e.d. is niet toegestaan.

Hotel Erica beschikt over een uitstekende keuken, welke wij van harte aanbevelen.

Tot ziens in Berg en Dal

Voor inlichtingen en tafelreserveringen:

H.L. van Kolck, tel. 024 - 322 03 93

De vrienden van de geschiedenis van de Elzasser PTT

Per jaar reizen honderdduizenden Nederlanders voor een korte of langere vakantie naar Frankrijk. Velen van hen kiezen er bewust voor om via de oostkant, via de Vogezen te reizen naar zuidelijker streken. Voor velen zijn de Vogezen en Elzas ook vakantieoed. Men bezoekt Strassbourg, Haut Koenigsbourg, Ribeauville, Riquewihr, Colmar of het geboortestadje van Albert Schweitzer Kayserberg. De ritten over de heuveltoppen, de Route de Crêtes en de Grand Ballon zijn bij helder weer onvergetelijk mooi. Maar er is méér! Natuurlijk is er meer en zeker voor filatelisten, in deze streek, rijk aan geschiedenis, rijk aan postgeschiedenis.

In 1963 onstond op initiatief van gepassioneerde PTT-ers, bezig met het onderzoeken van hun (post) historie en de wens om de geschiedenis van hun Dienst te laten herleven, de vereniging "Les Amis de l'histoire des P.T.T. d'Alsace". Sedert die heugelijke gebeurtenis hebben zich talloze werkers bij de Post en France Telecom, filatelisten en liefhebbers van de regionale geschiedenis zich bij deze vereniging aangesloten.

De eerste taak die men zich stelde was het bestuderen van de geschiedenis van de Posterijen en Telecommunicatie, vooral in de Elzas en de daarmee verbonden onderwerpen zoals de Postroutes of de Kalligrafie.

Men stak de handen uit de mouwen en zo ontstond in Strasbourg het Centre de Documentation. Daar vindt men een phototheek, een gespecialiseerde bibliotheek, een videotheek en een grote collectie belangrijke documenten. Het centrum staat open voor leden, geleerden, Universiteiten, journalisten en afzonderlijke filatelistische en historische onderzoekers.

Op de tweede plaats komt het verzamelen van objecten en originele documenten die getuigen van de mensen, de activiteiten, de techniek en het erfgoed van de Posterijen en de Telecommunicatie. Het scala is onuitputtelijk en bevat ook een hele serie hippomobiles en oude voertuigen.

Een eerste voltooid project was de restauratie van de Tour du Télégraphe Chappe van Saverne in 1968 (afb 1). Deze toren maakte deel uit van de lijn Parijs-Strasbourg van 1798 tot 1852. In 1971 opende het Musée d'Histoire de PTT d'Alsace haar poorten om een deel van de collectie te laten zien en in 1993 werd het Musée de la Diligence geopend, waar heel wat meer te bewonderen valt dan alleen maar postkoetsen.

afb 1 Tour du Télégraph Chappe van Saverne

Riquewihr

Geïnteresseerden en toeristen van elk slag bezoeken het aardigste en schilderachtige wijnstadje Riquewihr. Het rechthoekige stadje van 200 bij 300 meter is bijna geheel omgeven door een dubbele middeleeuwse muur waar je overheen kunt wandelen. Je kijkt er je ogen uit en al helemaal als filatelist, want juist hier (afb2) vinden wij het Musée d'Histoire de PTT d'Alsace. Je kunt er vlakbij je auto kwijt. Als je als liefhebber hier heen gaat, stuur de

afb 2 Plattegrondje van Riquewihr

familie maar het stadje in en geniet met volle teugen. Alhoewel, voor kinderen is het ook een spannend museum al is dat niet in filatelistische zin.

Musée d'Histoire de PTT d'Alsace

In het voormalige Kasteel van de prinsen van Wurtemberg-Montbéliard is dus sinds 1971 het Musée d'Histoire gevestigd en sinds 1973 eveneens het Musée de la Diligence. Daarin is uiteraard ook het een en ander te vinden over de Post te paard en wat daar zoal mee te maken had. Als het ware als verbindende schakel staat voor het Chateau een kolossale postkoets (afb 3).

Op de eerste verdieping van het Musée d'Histoire is de permanente collectie te vinden en op de begane grond is er altijd een aparte, jaarlijks wisselende, tentoonstelling.

afb 3 Postkoets voor de Musea

De permanente collectie

Wie denkt dat hij hier alleen maar postzegels en poststukken aantreft, komt bedrogen uit. Frankrijk nr. 1 is er natuurlijk wel te bewonderen en verder een paar brieven. Dat is alles op dit gebied. Het heeft meer weg van het huis van een uitvinder. Verreikers en delen van seinpalen van de optische telegraaf, oude uniformen, delen van een telefooncentrale en nog veel meer vullen 6 ruimten. Het gaat allemaal over de 2000 jaar geschiedenis van de PTT in de Elzas en wat daar zoal mee te maken heeft. Communicatie in de breedste zin en daar maakt dan de brief en de postzegel deel van uit.

De wisselende tentoonstelling

De ruimte op de begane grond wordt gevuld met een elk jaar wisselende expositie m.b.t. een actueel thema. Het onderwerp klinkt vaak eenvoudig: "De Postbode", "De brief in al zijn verschijningsvormen", "Geuren van Europa". De uitwerking is steeds bijzonder origineel en laat onverwachte, verrassende details zien. Alle waardering voor het werk van de Vrienden van de geschiedenis van de Elzasser PTT! Elke tentoonstelling heeft bovendien een fraai stempel (afb 4 en 5).

afb 4 Enveloppe met ~~xxl~~ Riquewihr en speciaalstempel "Le Calendrier et La Poste"

afb 5 Stempel van "La lettre dans tous ses états"

Enkele impressies

Jan bezocht "La lettre dans tous ses états", de brief in al zijn verschijningsvormen. In een fraai foldertje wordt uitgelegd wat de bedoeling is van deze bijzondere expositie, geïllustreerd met raak gekozen afbeeldingen. Citaten van o.a. Baudelaire en Victor Hugo m.b.t. brieven geven een aparte sfeer (afb 6).

afb6 Foldertje La Lettre

De tentoonstelling laat inderdaad alle soorten brieven zien: de liefdesbrief, de overlijdensbnef, de brief in het lied, de brief op schilderijen, de brief in de Franse film. Daarnaast het schrijfbureau mat alle soorten schrijfgereedschap van ganzeveer tot computerprinter, de brief in de literatuur en zelfs de postzegel op de brief.

Het foldertje voor de tentoonstelling "Parfum d'Europe", de geur van Europa, zette aanvankelijk Henny op het verkeerde been (afb 7). Wat kon dat toch zijn? Het bleek uiterst curieus! Van de toen nog 12 leden van de E.E.G. was ogenschijnlijk een grote "kijkdoos" gemaakt, op stahoogte, met een gordijntje ervoor. Je moest je hoofd naar binnen steken en als je dat deed, zag je niet allen markante zaken van de betreffende hoofdstad, maar kreeg je net zo lang als je 'binnen' was de geluiden van de hoofdstad te horen. Zo blijkt elke stad z'n eigen geluiden te hebben en natuurlijk zijn 'Parfum', zijn eigen luchtjes. Amsterdam was zó raak getroffen, dat als je je ogen dicht deed je virtueel op de Dam stond, of voor het Centraal Station: het knerpen van de trams, een flarde draaiorgel muziek, het slaan van de Westertoren, een fietsbel, auto verkeer. En helemaal ongelooflijk werd het als je op de kleine blaasbalg drukte aan de zijkant van de "kijkdoos"; die produceert de plaatselijke

lucht. Amsterdam: hondepoep, havenwater, uitlaatgas. Het geheel van al die Europese hoofdsteden was overdonderend!

De balie

Terug bij de ingang staat de dame achter de balie je allervriendelijkst te woord, probeert in eenvoudig frans antwoord te geven op alle vragen als ze merkt dat je uit het buitenland komt. Desgevraagd laat ze je zien wat ze allemaal in haar winkel heeft zonder te proberen je wat aan te smeren. En er is heel wat voor de filatelisten. Een grote bak vol enveloppen met speciale stempels van het museum, tijdschriften van "Les Amis de l'histoire des P.T.T. d'Alsace". De gebruikelijke speelgoedauto's e.d. ontbreken uiteraard niet. Voor het thuisfront zijn er de kaarten, enveloppen en postzegels. De afstempeling, met het speciale tentoonstellingstempel dan wel het standaardstempel, gebeurt uiterst zorgvuldig. Daarna stap je met een tevreden gevoel naar buiten om Riquewihr te bekijken, want dat moet je beslist niet vergeten. En als je tijd hebt (en dat heb je), drink dan een goed glas wijn. A votre Santé!

afb 7 Foldertje Parfum d'Europe

Henny van Rooijen / Jan Mulder

Post en automatisering - deel 8: "Volg & Vind"

Wanneer je een zending op de post doet kun je ervan uitgaan dat die binnen enkele dagen door de postbode bij de geadresseerde afgeleverd wordt. Op welke manier en via welke tussenstations het poststuk zijn bestemming bereikt is meestal niet meer na te gaan. Toen in een ver verleden brieven nog voorzien werden van aankomst- en vertrekstempels kon je aan een brief vrij aardig zien welke weg hij had afgelegd. Tegenwoordig komt er zelfs op brieven van Arnhem naar Nijmegen alleen een poststempel "Nieuwegein", en kun je hooguit aan het afzenderadres zien waar een brief werkelijk gepost is.

Maar gelukkig schiet de techniek ons weer eens te hulp.

Van aangetekende stukken en postpakketten kun je namelijk sinds kort via het internet de route volgen.

Aft. 1 Folder voor ~~zakelijke~~ klanten

"Volg en vind" noemt PTT Post deze service - een mooie vertaling van het Engels *Track & Trace*. Aan de basis van dit systeem ligt de welbekende streepjescode {barcode} die het mogelijk maakt individuele poststukken met een uniek nummer te identificeren. Telkens als een poststuk met streepjescode een postale handeling ondergaat wordt de code met een leespen gelezen, waardoor het nummer van het poststuk vastgelegd

wordt in een computer. Doordat daarbij plaats

en tijd worden toegevoegd bevat de computer van elk genummerd poststuk de route die het stuk afgeleid heeft.

Postpakketten frankiert men tegenwoordig met de welbekende **pakketzegel**, waarvan de streepjescode een prominent onderdeel vormt. Op aangetekende zendingen wordt sinds enkele jaren de aantekenstrook met streepjescode gebruikt, en sinds vorig jaar is er voor het frankeren van die zendingen de **aantekenzegel** waarin de streepjescode geïntegreerd is. Zowel bij de pakketzegel als bij de aantekenzegel - die we allebei al eerder in Novioporta hebben beschreven - kun je gebruik maken van "Volg en Vind".

Afb. 2. Het verzendbewijs van de aangetekende brief

Voor zenders van postpakketten bestaat al sinds 1995 de mogelijkheid om per telefoon navraag te doen naar hun zendingen. Op elke pakketzegel staat namelijk het gratis telefoonnummer vermeld dat hiervoor beschikbaar is. Je belde op, noemde het nummer van je pakket en een vriendelijke PTT'er zocht de gegevens voor je op in de computer.

De streepjescode op aangetekende stukken was alleen voor intern PTT-gebruik, die kon je als afzender niet gebruiken

Met "Volg en vind" is menselijke tussenkomst niet meer nodig: op de internetsite kun je zelf in de PTT-computer kijken. Het enige wat je daarvoor nodig hebt is het nummer van je postzending; dat nummer is te vinden op het gedeelte van de pakket- of aantekenzegel dat je op het postkantoor hebt mogen houden.

Wij hebben uiteraard eens uitgezocht of het werkt. We boden een aangetekende brief aan op het postkantoor Amhem-Kronenburgpassage, betaalden f 12,50 en kregen een genummerd verzendbewijs.

Op het internetadres www.tracktrace.nl moest na enkele dagen de route van deze aangetekende brief te vinden zijn. De startpagina maakte duidelijk dat je voor een binnenlandse zending niet alleen het barcodenummer moest invullen, maar ook de postcode van de geadresseerde.

Ook bleek dat "Volg en vind" meer ingesteld is op grote verzenders dan op particulieren. Maar ook van onze "niet voorgemelde zending" bleken de gegevens in de PTT-computer opgeslagen te zijn

J. Spijkerman

PostPlaza -> Open Aanbod -> Startpagina Page 1 of 1

Voor het opzoeken van statusinformatie over uw aangetekende zending of pakket:
 ● Vul het barcodenummer van de zending en de postcode van de geadresseerde in, en klik op 'Zoeken'

(Voor een adres binnen Nederland dient u zowel barcode als postcode in te vullen; voor zendingen naar adressen buiten Nederland is het op dit moment nog niet mogelijk om statusinformatie op te zoeken via Track & Trace)

Zoeken op barcode en postcode

Barcode:

Postcode: (1234AA) ☐ Buitenland

Voor uitgebreide Track & Trace informatie 'op maat' dient u reeds gebruik te maken van de mogelijkheid tot elektronisch voormelden van uw zendingen aan PTT Post.
 ● Klik op 'Inloggen' indien u reeds gebruikersnaam en wachtwoord heeft en nog niet ingelogd bent.
 ● Klik op 'Zoekscherm' indien u al ingelogd bent.
 ● Klik op 'Aanvragen gebruikersnaam' als u nog niet in het bezit bent van een gebruikersnaam en wachtwoord, en uw zendingen elektronisch voormeldt aan PTT Post.

Afb. 3. De startpagina voor het zoekproces

De aangetekende brief bleek een langere weg afgelegd te hebben dan je zou verwachten, en had daarbij ook nog een dag vertraging opgedaan. Een reconstructie. Vanaf het kantoor van aanbidding, Arnhem- Kronenburgpassage, is de brief vervoerd naar het sorteercentrum op de Johan de Wittlaan, waar alle aangetekende post tegenwoordig gesorteerd wordt. Resultaat van dit sorteerproces was dat de brief naar Rotterdam-Centrum getransporteerd werd, waar bleek dat hij verkeerd gesorteerd was. En wat doet een volledig geautomatiseerde PTT dan? Niet even kijken naar het adres en de brief doorsturen naar het juiste verdeelcentrum in de buurt, nee: terug naar Arnhem en nogmaals sorteren.

PostPlaza: Track & Trace: Resultaten Page 1 of 1

Barcode : 35RRBA2522404
 Postcode : 3017NA

De volgende gegevens zijn over uw zending gevonden:

Statusinformatie	Datum	Locatie
Niet voorgegamelde zending geaccepteerd door PTT Post	07-05-2001	Arnhem-J de Wittlaan, sorteren aangetekenden
Zending in distributieproces	08-05-2001	Rotterdam-Centrum, bestelling
Zending onjuist gesorteerd: aflevering 1 dag vertraagd	08-05-2001	Rotterdam-Centrum, bestelling
Zending in sorteerproces	09-05-2001	Arnhem-J de Wittlaan, sorteren aangetekenden
Zending in distributieproces	09-05-2001	Rotterdam-Frobenstr., bestelling
Zending uitgereikt	09-05-2001	Rotterdam-Frobenstr., bestelling

Afb. 4. De route van de brief

Het ging hier overigens om een envelop met een duidelijk leesbaar geprint adres waar ik al vaker post naartoe gestuurd had. Dus waarom de sortering haperde is mij een raadsel. De tweede keer ging er niets mis in het sorteerproces, en uiteindelijk kwam mijn brief bij de geadresseerde aan.

Wat leert ons dit alles? Die nieuwe service "Volg en Vind" werkt goed en is voor liefhebbers van het postvervoer een mooie bron van informatie, die het gemis van aankomststempels een beetje doet vergeten. Maar het sorteerproces voor aangetekende brieven kan blijkbaar nog wel wat verbeterd worden...

Zes voor de prijs van vijf

De extra 'postzegel' in de Walsall-boekjes

Bij het doorzoeken van een partij zakenpost ontdekte ik onlangs enkele merkwaardig gefrankeerde enveloppen. In de rechterbovenhoek van deze enveloppen waren geen postzegels geplakt, maar aanhangsels uit postzegelboekjes. Alle enveloppen zijn gestempeld en zonder aanmerkingen bezorgd bij de geadresseerde, een verzekeringsmaatschappij in Apeldoorn.

De typische opmaak van een Walsall-boekje met vijf postzegels van 80 cent en twee aanhangsels ('Vijf voor je beste vrienden', uitgegeven in 1999)

Nederlandse postzegelboekjes worden sinds enkele jaren vervaardigd door de Engelse drukkerij *Walsall Security Printers*. De boekjes onderscheiden zich van eerdere uitgaven door hun kleurige omslagen en door het feit dat ze uitsluitend gelegenheidszegels bevatten. Meestal bevat een boekje vijf zegels van 80 cent en twee aanhangsels om het formaat aan te vullen tot een rechthoek.

In de vroegere postzegelboekjes van drukkerij *Enschedé* kwamen ook aanhangsels voor, maar die waren eenvoudig met een andreaskruis bedrukt; niemand zou ze aanzien voor postzegels. De Walsall-aanhangsels zijn echter gedrukt in vier kleuren en kunnen bij oppervlakkige beschouwing gemakkelijk doorgaan voor postzegels, zeker als je er twee — elk met het formaat van een halve postzegel — aan elkaar laat zitten.

Of de afzenders het bewust gedaan hebben, weet ik natuurlijk niet, maar in alle gevallen die we hier laten zien is een combinatie van twee aanhangsels gebruikt als postzegel. Bij brieven aan particulieren zou de postbode hebben kunnen zien dat er wat mis was met de frankering, maar deze brieven zijn gericht aan een bedrijf dat heel veel post ontvangt en ze zijn in de grote massa blijkbaar niet opgevallen.

Zo zijn ze bedoeld: een postzegel met aanhangsel uit het boekje 'Vijf voor de natuur' (2000).

Het is wel vreemd dat deze 'postzegels' blijkbaar ook de stempelmachine voor de gek gehouden hebben. Stempelmachines reageren op de fosforbalk die op alle normale Nederlandse postwaarden aangebracht is - zowel op postzegels als op postwaardestukken. Bij de postzegels uit *Walsall-boekjes* loopt die fosforbalk over de linkerkant van de zegel. De aanhangsels hebben helemaal geen fosforbalk, maar zijn toch keurig van een machinale stempelafdruk voorzien.

Van filatelisten is bekend dat ze wel eens proberen PTT Post om de tuin te leiden door spaarzegels, plakzegels of gedeelten van veranden als postzegel te gebruiken. Dat soort stukken stuurt je naar jezelf of een postzegelvriend, met de bedoeling een aardigheidje te creëren voor de verzameling.

Voorbeelden van besparend gebruik Walsall "zegels"

Bij deze poststukken, gericht aan een verzekeringsmaatschappij, heeft het filatelistische element waarschijnlijk geen rol gespeeld. Maar alle afzenders hebben zich — bewust of onbewust - wel 80 cent bespaard door gebruik te maken van de extra 'postzegel' uit de Walsall-boekjes.

J.Spijkerman

Leven zonder slaap: de honingbij

De oorsprong van de honingbij ligt in de tropische regenwouden van de Oude Wereld. De inheemse honingbij verspreidde zich vanuit India, vervolgens via het Midden-Oosten naar Afrika en Europa. De honingbij is een sociaal levende bij. We kennen vier soorten honingbijen; de reuzenbij -de dwergbij- de Indische bij en de Westerse bij. In Europa leeft de West-Europese bij (*Apis mellifica* L.) met haar subsoorten.

Westerse honingbij

Geleidelijk aan ging de mens zich vestigen. Planten en dieren werden gedomesticeerd waaronder ook de honingbij. De oudste afbeelding (7000 v.C) is gevonden in Centraal-Anatoliën. In het Oude-Egypte en langs het hele Middellandse-Zeegebied werden bijen verzorgd in cilindervormige korven van klei.

In de bossen van Europa nestelden de bijen zich in holten van bomen. In overheidsbossen werden Zeidlers -bosimkers- aangesteld om deze bomen als bijenboom te gebruiken. Later werden afgezaagde holle boomstammen op de grond geplaatst en als bijenwoningen gebruikt; 'klotzbeuten' genaamd.

Zeidler (bosimker)

Klotzbeute op de kaft van een Tsjechisch postzegelboekje

In het oosten en noorden van Europa werd veel aan houtsnijkunst gedaan. Boomstammen werden uitgesneden in de vorm van dieren en personen om onheil en gevaar te weren. Ook hierin werden bijen gehouden; de zogenaamde 'beeldklotzbeuten'. In ons land komen we de 'klotzbeuten' op oude afbeeldingen niet tegen. Wel korven van stro en wilgentenen, dit materiaal was voldoende aanwezig.

Vanaf 1800 n.C verandert er veel in de bijenteelt. Ontdekking van de juiste bijenruimte, uitvinding van het uitneembare raampje en de kunstraat. Vervolgens de constructie van de honingslinger.

Door al deze verbeteringen hoefde men o.a. het volk niet meer te doden om honing te oogsten.

De honingbij overwintert als volk, met een koningin en ongeveer 15.000 werkbijen. Ze slapen nooit, maar zijn voortdurend in beweging. Als de dagen langer worden legt de koningin tientallen eitjes, oplopend tot een paar duizend eitjes per dag. In het voorjaar ontwikkelen zich uit onbevuchte eitjes darren.

Klotzbeute

De koningin, werkbij en dar

In het hoogseizoen bestaat het volk uit een koningin, ongeveer 60.000 werksters en honderden darren. De werksters bouwen onder aan de raten aan grotere cellen - moerdoppen- waarin de koningin bevruchte eitjes legt waaruit jonge koninginnen komen.

Voordat een jonge koningin uitloopt, vertrekt een gedeelte van het volk met de oude koningin de woning. Het volk zwermt.....! De achtergebleven jonge koningin gaat op bruidsvlucht en paart met 20-30 darren hoog in de lucht. Teruggekeerd begint ze bevruchte eitjes te leggen.

Na 21 dagen worden er werksters geboren. Zij zijn nodig om voedsel te verzamelen ter voorbereiding op de winter. Haar levensduur is in de zomer 6 weken. De eerste drie weken van haar bestaan houdt ze zich voornamelijk bezig met werkzaamheden in de kast. Ze begint met het poetsen van cellen, oude en jonge larven voeden en het verzorgen van de koningin.

Na 12 dagen produceren de wasklieren was- schilfers waarmee de werkster de raten uitbouwt. Hierin ligt broed-stuifmeel en honing opgeslagen. Vervolgens neemt ze nectar aan van de terugkerende haalbijen, voert s'middags oefenvluchten uit om de omgeving in te prenten. Ze kan nu haalbij worden.

Verzorgen van de koningin

Verzegelen honingraat

De laatste 3 weken van haar leven is ze druk in de weer met het verzamelen van stuifmeel-nectar-water en propolis. Door middel van bijendansen op de raten weten de werksters de voedselbronnen te vinden. Tijdens het verzamelen van nectar brengt ze het stuifmeel over naar dezelfde soort bloem. Wat ze zelf nodig heeft verzamelt ze in de korfjes van de 2 achterpoten en slaat het op in de cellen rond het broed. Stuifmeel is eiwitrijk voedsel voor de larven. Een bijenvolk verbruikt $\pm$ 40 kg. stuifmeel per jaar.

Nectar wordt door luchtventilatie ingedikt, met enzymen vermengd en als honing opgeslagen in de met bijenwas afgesloten cellen. Water gebruikt ze

om de honing te verdunnen en het nest te koelen.

Propolis is een harsachtige stof afkomstig van bepaalde boomknoppen. Ze gebruikt dit voor het dichten van kieren en gaten, het verstevigen van raten en het werkt desinfecterend.

Verzamelen van stuifmeel

Afwerken van de raat

Aan het einde van de zomer zijn de darren niet meer welkom in het volk en sterven. De winterbijen worden geboren en leven 6-7 maanden. Langzaam produceert de koningin minder eitjes en in de herfst stopt ze ermee.

Het bijzondere van de honingbij is, dat ze als volk overwintert. Daarom zijn ze in het voorjaar al vroeg in grote getale inzetbaar voor de bestuiving van gewassen. Dit in tegenstelling tot de wesp en de hommelt waar alleen de jonge koningin overwintert.

M. van Oss-van Dinteren

Bloemenmagazijn en Plantenkas

bv bloemisterij

AALBERS

hatertseweg 275
telefoon 3550275 nijmegen

FILATELISTEN VER. "NOVIOPOST"

Bestuur

Voorzitter:

J.P. Toussaint, Waterstraat 43
6573 AB Beek-Ubbergen, tel. 024-6841851

Secretaris:

W.J.M. Goossens, Vendelierstraat 15
6562 NA Groesbeek, tel. 024-3974654

Penningmeester:

A. Thijssen, Bongerd 68,
6581 TH Malden, tel. 024-3581054
Postbankrekening 575462 t.n.v.
Fil. Ver. "NOVIOPOST" Nijmegen

Commissie Veilingen:

H. Pierlo, Bergansiusstr. 13
6523 BV Nijmegen, tel. 024-3225282

Ledenverring:

Mevr. Th.G. v. Hoogstraaten-v. Rijswijk,
Zebrast. 18, 6531 TX Nijmegen,
tel. 024-3550895

Afdeling Jeugd:

H.M. van Rooijen, Heydenrijkstr. 74
6521 LD Nijmegen, tel. 024-3234447

Commissie Activiteiten:

A.G. van den Berg, Diepvoorde 27-18,
6605 GP Wychen, tel. 024-6411149

Rondzenddienst:

H.J.M. ten Dam, Kluijskamp 11-33
6545 JE Nijmegen, tel. 024-3791186

Pr-afdeling

J. van der Klei, Weibroekweg 82
6546 VB Nijmegen, tel. 024-3787735

Uitleenadres catalogi

Mevr. J.A. Dassel-Nienhuis, (Michel)
Pandastraat 28, 6531 VD Nijmegen,
tel. 024-3552698

Bibliotheek

W.D. Koopman, Sl. De Bruineweg 76
6533 CK Nijmegen, tel. 024-3561602

Organisatie "Erica"

H.J.M. ten Dam, de Kluijskamp 11-33
6545 JE Nijmegen, tel. 024-3791186

Nieuwtjesdienst Buitenland

Mevr. A. Pierlo, Bergansiusstr. 13
6523 BV Nijmegen, tel. 024-3225282
Postbankrekening 5552048 t.n.v. Hoofd
Nieuwtjesdienst "NOVIOPOST" Nijm.

Nederlandse FDC-dienst

Mevr. A. Pierlo, Bergansiusstr. 13
6523 BV Nijmegen, tel. 024-3225282
Postbankrekening 4346530 t.n.v. Ned.
FDC-dienst "NOVIOPOST" Nijmegen

Rondzenddienst

Algemene leiding:

J.M. Rijdsdijk, Postweg 37
6523 KR Nijmegen, tel. 024-3221596

Administratie:

G.L.P. Dezaire, Lankforst 52-14,
6538 KH Nijmegen, tel. 024-3446150.
Postbankrekening 2744133
t.n.v. Hoofd Rondzendingen "Noviopost"

Aanleveren/afwikkelen Boekjes

M.C. Meeuwse, Diamantstraat 46
6534 WZ Nijmegen, tel. 024-3561965

Distributie:

J.L. Spaargaren, Hertstraat 5
6531 KL Nijmegen, tel. 024-3559693
J.G. Op de Camp, Raailand 15,
6573 EB Beek-Ubbergen, tel. 024-6841526

Gerichte Rondzendingen Ned. en Overzee:

H.J.M. ten Dam, Kluijskamp 11-33
6545 JE Nijmegen, tel. 024-3791186

Overige Gerichte Rondzendingen:

G.C. Purmer, St. Jacobslaan 72
6533 BV Nijmegen, tel. 024-3561283

Ledenadministratie

J.H.A. Ebben, Jekerstraat 15
6542 RZ Nijmegen, tel. 024-3771648
E-mail: leden.noviopost@cs.com

Rondzending Tijdschriften

J. Diesveld, Wendelenkamp 42,
7091 TX Dinxperlo, tel. 0315-652179

Redactie Novioposta

Inleveren opfy en overige zaken:

J. Mulder, Hazelgeer 218,
5431 HT Cuijk, tel. 0485-314047